

Цели	<ul style="list-style-type: none"> - Намиране на критерий за връзка. - Асоцииране. - Комбиниране с включване на всички елементи .
Приложение (примери)	<p><u>В обучението:</u> всяка мисловна операция състояща се в намиране на асоциации според критерии, които трябва да бъдат определени, например: в обучението по чужд език, използване на асоциации с цел по-лесно запомняне... , в граматиката подреждане на думи.</p> <p><u>На работното място:</u> всяко работно място, където се извършват операции свързани с подбор, подреждане, разположение на елементи, части според определени критерии (поставяне на етикети, опаковане, подреждане по рафтове, маркировка...). Търсене на критерии за опростяване или за улесняване при извършване на различни дейности, за запомняне или изпробване.</p> <p><u>В ежедневието и по време на почивка:</u> всяка операция, изискваща асоцииране на елементи с цел подреждане или определяне на критерии за подреждане, например: подреждане на кухненски съдове, баня, функционално подреждане на шкаф, скрин и въобще всички дейности свързани с подреждане в кутии или в пространството според определени практически критерии.</p>
Материал	Лист със списък от 24 думи, представени в 3 колонки: първата колонка съдържа имена на животни, втората колонка различни думи и третата имена на места.
Указания	Обучаващите трябва да асоциират един елемент от всяка колонка, така че трите елемента да са в някакво отношение помежду си и от тях би могло да се състави изречение, разбираемо и логично, което ще покаже връзката между тях. Например: крава - трева - поле (тъй като една крава може да пасе трева в полето).
Забележки	<p>Това упражнение не може да се прави с група, в която участниците не могат да пишат и да четат. Обучаващият трябва да избере друго упражнение от ниво на трудност 3.</p> <p>Трудността на упражнението се състои в това да се свържат 3 те колони, така че нищо да не е случайно и при всяка асоциация да има логическа връзка. При общото обсъждане е да се види индивидуалната организация на всеки.</p> <p>Също така е интересно да се види как участниците са обозначили отношенията между думите (стрелки, цифри, различни кодове).</p>
Разширени обяснения(при мер(и))	<ol style="list-style-type: none"> 1. По време на общото обсъждане, след като повечето участници са представили своите решения, да се поиска да се направят изречения, които изразяват логиката. 2. Участниците могат да потърсят (работейки по двама) други думи, от които да направят списък с три колони или да ги представят с опростени рисунки. <p>Предварително трябва да са помислили за критерии, които другите участници трябва да открият.</p>
Самостоятел на работа	Да.
Примерно решение	Не (има много възможни решения).

крава	растение	къща
овца	трева	планина
куче	яйце	апартамент
магаре	месо	поле
котка	мляко	хълм
мишка	кош	градина
коза	сирене	село
кокошка	дупка	дворче

Цели	<ul style="list-style-type: none"> - Намиране на повече критерии за групиране. - Асоцииране. - Комбиниране на съвкупности, така че всички елементи да са взети пред вид.
Приложение (примери)	<p><u>В обучението:</u> всяка мисловна операция състояща се в намиране на асоциации според критерии, които трябва да бъдат определени, например: в обучението по чужд език, използване на асоциации и групиране с цел по-лесно запомняне...</p> <p><u>На работното място:</u> всяко работно място, където се извършват операции свързани с подбор, подреждане, разположение на елементи, части според определени критерии (поставяне на етикети, опаковане, подреждане по рафтове, маркировка...), търсене на критерии за опростяване или за улесняване при извършване на различни дейности, за запомняне или изпробване.</p> <p><u>В ежедневието и по време на почивка:</u> всяка операция, изискваща асоцииране на елементи с цел подреждане или определяне на критерии за подреждане, например подреждане на кухненски съдове, баня, функционално подреждане на шкаф, скрин и въобще всички дейности свързани с подреждане в кутии или в пространството според определени практически критерии.</p>
Материал	Лист с 24 имена на инструменти.
Указания	Участниците трябва да групират инструментите по критерии, които предварително са определили.
Забележки	<p>Това упражнение не може да се прави с група, в която участниците не могат да пишат и да четат. Обучаващият трябва да избере друго упражнение от ниво на трудност 3.</p> <p>Обучаващият трябва да се убеди, че участниците разбират всички думи, които фигурират в списъка. Групата мобилизира познанията, интуицията и въображението си, за да се опита да определи инструментите, които не са познати.</p>
Разширени обяснения(при мер(и))	<ol style="list-style-type: none"> 1. Обучаващият може да попита участниците кога са имали случай да използват някои инструменти от списъка. 2. Участниците могат да добавят имена на инструменти в представените групи по време на общото обсъждане в зависимост от познанията, които имат за занаятите. 3. Участниците могат да съставят списък на инструментите, които използват в своите професии или такива, които познават. Групата може да подреди в групи този списък определяйки критерии за групиране.
Самостоятел на работа	Да.
Примерно решение	Не (съществуват много възможни решения).

трион
клещи
дрелка
ренде
ножици
клещи за тел
игли
нож
менгеме
отверка
кирка
стяга
чук
стъргало
пила
ножици за тел
фреза
секач
щипци
шило
м-на за рязане на
хартия
щипци за хартия
телбод
гума

Цели	<p>- Наблюдаване на абстрактна съвкупност. -Определяне на критерии, наблюдавайки дадена съвкупност.</p>
Приложение (примери)	<p><u>В обучението</u>: всяка мисловна операция състояща се групиране според критерии, които трябва да бъдат определени, например: в обучението граматиката, подреждане на думите по род, служба в изречението, смисъл. Всяка практическа операция за подбор и подреждане на вещи или подреждане на чантата си, за да не се забрави нещо, приготвяне на класьор и др.</p> <p><u>На работното място</u>: всяко работно място, където се извършват операции свързани с подбор, подреждане, разположение на елементи, части според определени критерии (поставяне на етикети, опаковане, подреждане по рафтове, маркировка...), търсене на критерии за опростяване или за улесняване при извършване на различни дейности, за запомняне или изпробване.</p> <p><u>В ежедневието и по време на почивка</u>: всяка операция, изискваща асоцииране на елементи с цел подреждане или определяне на критерии за подреждане, например подреждане на кухненски съдове, баня, функционално подреждане на шкаф, скрин и въобще всички дейности свързани с подреждане в кутии или в пространството според определени практически критерии.</p>
Материал	<p>Лист, върху който са написани всички знаци от морзовата азбука.</p>
Указания	<p>Участниците трябва да намерят според какви критерии г-н Морз е изобретил Морзовия код за цифрите.</p>
Забележки	<p>- Допълнителен лист е на разположение на обучаващия, на който са уточнени някои елементи от живота на изобретателя на кода Самуел Морз. Този лист може да бъде използван за допълнителна информация.</p> <p>- Това упражнение може да бъде направено с лица, които не умеят да пишат: достатъчно е да познават цифрите от 0 до 9.</p>
Разширени обяснения(при мер(и))	<p>1. Обучаващият може да поиска от участниците дали могат да намерят други комбинации от 6 елемента съдържащи само тирета и точки, което е преход към комбиниране (код 27 от инструмента <i>Savoir Trouver</i>).</p> <p>2. Участниците могат да потърсят други примери за използвани кодове в ежедневието и да се обсъди какво ги характеризира.</p>
Самостоятел на работа	<p>Да.</p>
Примерно решение	<p>Да.</p>

Наблюдавайки листа, върху който е
представена Морзовата азбука, опитайте се
да определите критериите, по които г-н Морз е
изобретил Морзовия код за цифрите.

.....

..

.....

..

.....

..

.....

..

.....

..

.....

..

.....

..

.....

..

.....

..

.....

..

Стр. 2

Български стандарт

А	.-	П	.-.-
Б	-...	Р	.-.
В	.-.-	С	...
Г	--.	Т	-
Д	-..	У	..-
Е	.	Ф	..-.
Ж	...-	Х
З	--..	Ц	-.-.
И	..	Ч	---.
Й	.-.-	Ш	----
К	-.-	Щ	--.-
Л	.-..	Ъ	-.-.
М	--	Ь	-.--
Н	-.	Ю	..--
О	---	Я	.-.-

Международен стандарт

A	.-	N	-.
B	-...	O	---
C	.-.-	P	.-.-
D	-..	Q	--.-
E	.	R	.-.
F	..-	S	...
G	--.	T	-
H	U	..-
I	..	V	...-
J	.-.-	W	.-.-
K	-.-	X	-.-.
L	.-..	Y	-.--
M	--	Z	--..

Цифри

1	.-----	6	-....
2	..----	7	--...
3	...--	8	----.
4-	9	-----
5	0	-----

Сигнал за начало на съобщение

— • — • —

Сигнал за край на съобщение

• — • — •

Сигнал за очакване на отговор

• — • • •

Въпросителен знак

• • — — • •

Точка

• — • — • —

Разделяне на думи

/

- Г-н Морз използва само два вида знаци: точка и тире.
- Той ги комбинира, така че за цифрите има 10 различни комбинации (цифрите от 0 до 9).
- От цифрата 1 до цифрата 5 : той започва винаги с точка, последвана от тирета като прибавя една точка и отнема едно тире от цифрата 2 до цифрата 5.
- От цифрата 5 до цифрата 10 : той прави точно обратното на серията „1-5”; започва с тире следвано от точки и продължава добавяйки едно тире и отнемайки една точка от цифрите от 6 до 0.